

[Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2]

First Year B.Com.
126 C : MARKETING AND SALESMANSHIP - II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - II)

[Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70]

Instructions to the candidates:

- 1) Question 1 and 6 are compulsory.
- 2) Solve any 3 from remaining Question No. 2, 3, 4 and 5.

Q1) a) Fill in the blanks (any 5 out of 6):

[5]

- i) Salesmanship is one form of _____ selling.
(Direct, Indirect, Mixed)
- ii) Salesmanship is an effective tool of _____.
(Business, Marketing, Company)
- iii) _____ is one of the common media to draw the attention of consumers towards products and services. (Transportation, Advertising, Banking)
- iv) Rural marketing have been influenced greatly by the _____.
Revolution. (Green, Blue, White)
- v) When marketing activities are carried out in the rural markets, it is known as _____. (Rural marketing, Niche marketing, content marketing)
- vi) _____ marketing is also known as environmental marketing. (Green, Niche, Rural)

b) Match the following:

[5]

i) Salesmanship	A) Environmental Marketing
ii) Social Media marketing	B) Marketing of goods & services Using digital technology
iii) Green marketing	C) Target the right audience
iv) Digital Marketing	D) Seasonal Demands
v) Rural Marketing	E) Ability to handle people successfully

P.T.O.

Q2) Define the term Salesmanship. Explain the features and qualities of Salesmanship [15]

Q3) Explain the process of selling. [15]

Q4) Explain the term Rural marketing. Write in detail the features and importance of Rural marketing. [15]

Q5) Define the term E-marketing. Write advantages and limitations of E-marketing. [15]

Q6) Short Notes (any 3 out of 5): [15]

- a) Qualities of Salesmanship
- b) Psychology of salesmanship
- c) Challenges of Rural marketing.
- d) Green marketing.
- e) E-Marketing.

***

[Total No. of Questions : 6]

Seat No.:

[Total No. of pages: 2]

First Year B.Com
126 C : MARKETING AND
SALESMANSHIP - II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - II)
मराठी रूपांतर

वेळ : 2½ तास

एकूण गुण: 70

सूचना: 1) प्रश्न क्र. 1 व 6 सोडविणे आवश्यक आहे.

2) प्रश्न क्र. 2,3,4 ते 5 मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

प्र.1अ) रिकाम्या जागा भरा. (6 पैकी कोणत्याही 5)

(5)

- i) विक्रयकला हा एक _____ विक्रीचा प्रकार आहे. (प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष, मिश्र)
- ii) विक्रयकला हे _____ चे एक प्रभावी साधन आहे. (व्यवसाय, विपणन, कंपनी)
- iii) उत्पादने आणि सेवांकडे ग्राहकांचे लक्ष वेधण्यासाठी _____ हे एक सामान्य माध्यम आहे.
(वाहतूक, जाहिरात, बँकिंग)
- iv) ग्रामीण विपणनावर _____ क्रांतीचा खूप प्रभाव पडला आहे. (हरित, निल, धवल)
- v) जेव्हा ग्रामीण बाजारपेठांमध्ये विपणन उपक्रम राबवले जातात तेव्हा त्याला _____ म्हणून ओळखले जाते.
(ग्रामीण विपणन, विशिष्ट विपणन, सामग्री विपणन)
- vi) _____ विपणन हे पर्यावरणीय विपणन म्हणूनही ओळखले जाते. (हरित, निश/ विशिष्ट, ग्रामीण)

ब) जोड्या जुळवा.

(5)

i) विक्रयकला	अ) पर्यावरणीय विपणन
ii) समाज माध्यम विपणन	ब) डिजिटल तंत्रज्ञान वापरून वस्तू आणि सेवांचे विपणन
iii) हरित विपणन	क) योग्य ग्राहकांना लक्ष्य करणे
iv) डिजिटल विपणन	ड) हंगामी मागणी
v) ग्रामीण विपणन	इ) लोकांना यशस्वीरित्या हाताळण्याची क्षमता

P.T.O

प्र.2) विक्रयकला म्हणजे काय? विक्रयकलेची वैशिष्ट्ये आणि गुण स्पष्ट करा. (15)

प्र.3) विक्रीची प्रक्रिया स्पष्ट करा. (15)

प्र.4) ग्रामीण विपणन म्हणजे काय? ग्रामीण विपणनाची वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व तपशीलवार लिहा. (15)

प्र.5) ई- विपणन या शब्दाची व्याख्या करा. ई-विपणनाचे फायदे आणि मर्यादा लिहा. (15)

प्र.6) टिपा लिहा (5 पैकी कोणत्याही 3) (15)

अ) विक्रयकलेचे गुण

ब) विक्रयकलेचे मानसशास्त्र

क) ग्रामीण विपणनाची आव्हाने.

ड) हरित विपणन.

इ) ई- विपणन.

***